

HELDENREIS CURSUSSEN

Alle [cursussen](#) zijn te bestellen door **€10** over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus. (vergeet niet om ook een mail te sturen aan info@heldenreis.nl)

Als [schrijfcoach](#) begeleid ik heel verschillende schrijvers: dichters, autobiografen, jeugd-auteurs, vakmensen.

Ook telefonisch coachen behoort tot de mogelijkheden, en dan kan het gaan over meer zaken: over creativiteit, over het aanpakken van een groot project. Ik hoop dat ik dan de rol vervul van wat Julia Cameron zo mooi een *Believing Mirror* noemt.

Je kunt ook een [leesrapport](#) aanvragen bij de schrijfcoach. Stuur je eerste versie ter beoordeling op en ontvang een uitgebreid verslag vol suggesties voor verbetering.

NaNoWriMo

Zoals ieder jaar beginnen we in oktober met de voorbereiding op NaNoWriMo.

Als je van plan bent een min of meer spannend verhaal te schrijven (avonturenroman, thriller, jeugdboek) raad ik je aan om de [Heldenreis](#) als leidraad te nemen. Als je in oktober de cursus bestelt, krijg je er gratis een overzicht van alle NaNoWriMo plottips bij. Gaat je voorkeur uit naar een verhaal met meer introspectie, dan kun je het beste aan de slag met [Heldinne's Reis II](#). Ook hierbij krijg je in oktober gratis het plottipoverzicht.

Als je elke dag over de plottips nadenkt en schrijft, heb je - voordat NaNoWriMo in november begint - je boek al in de steigers staan. Je weet wie je hoofdpersoon is, wat voor avontuur hij/zij moet aangaan, wie de bondgenoten en wie de vijanden of draken zijn. Dan hoef je het in november alleen nog maar te schrijven!

**National
Novel
Writing
Month**

BOOSMAAKJAREN

Op 21 september jl [schreef](#) Gerwin [van der Werf](#) het volgende op Facebook:

"Ik begrijp niets van deze [recensie](#) van Thomas de Veen. Ook ik las het boek. Ik misgun Griet op de Beek een goede bespreking niet, ik weet dat smaken verschillen en ik zie ook dat het vakwerk is, maar het is géén literatuur, op geen enkele manier!

Er is in dit boek geen sprake van verbeeldingskracht, van verrassing, er is geen taal- en ideeënrijkdom, *what you see is what you get*, de emoties zijn hapklaar en eenduidig.

Dat noemen we lectuur. Ook aan lectuur is behoefte, en ook bij lectuur is verschil in kwaliteit. Wat mij betreft vijf ballen in het genre 'probleemboek'. Maar geen literatuur.

Ik zou dit graag helder willen houden, anders kunnen we wel ophouden met recenseren."

Zelf schreef hij een [recensie](#) in Trouw.

Ik vond het zó boeiend beide naast elkaar te lezen. Wat de een juist goed vindt, en een teken van "Literatuur" vindt de ander overduidelijk Lectuur.

Ik heb het boek van Griet op de Beek nog niet gelezen, maar wat me opvalt is dat Van der Werf het perspectief van het hoofdpersoonage niet lijkt te onderkennen. Hij vindt het slecht van Op de Beek dat ze zo vaak "dacht ze" schrijft, terwijl ik denk ;-) dat dat juist heel precies weergeeft hoe Lise omgaat met alles wat ze meemaakt: erover denken in plaats van het gevoel aan te gaan.

Verder wordt hier natuurlijk voor de zoveelste keer het verschil tussen Literatuur en lectuur

als belangrijk aangeduid ("anders kunnen we wel ophouden met recenseren").

Mij schiet een woord uit mijn boosmaakjaren te binnen: demarcatiedrift. Eens kijken of ik het op de computer kan terugvinden. Het woord is overigens van [Stine Jensen](#).

Ik vind het terug in een [recensie](#) die ik schreef van het boek van Connie Palmen: Het Geluk van de Eenzaamheid. Hij staat op mijn blog en in de bundeling van mijn columns: [Zeker over Schrijven](#). Een bundeling van de boosmaakjaren. Als ik Control-F op "Literatuur" doe, komen ze bovendien, de boosmakers. En ik onderschrijf ze nog altijd.

De Arrogantie van het Literaire Veld staat zelfs nog [online](#)! Ik vroeg (en vraag) me af: "welk doel wordt hier gediend? Wie wordt hier buitengesloten, waarvan en waarom? Tegen wie moet dat dorre veld zo angstvallig verdedigd worden?"

Oh fijn! Die over de Definitie van Literatuur staat ook nog [online](#)!

"... definities van Literatuur reppen van universele geldigheid (ook voor de Amazone-Indianen?), erkende artistieke waarde (erkend door wie?), tijdloze schoonheid (na hoeveel tijd gaat dat in?), door lezers herkend als geschriften met eeuwigheids-waarde (welke lezers dan wel?)."

Sorry, ik liet me even meeslepen. Ik heb er de energie niet meer voor, voor de boosmakerij. Maar ik geloof nog steeds dat het onderscheid Literatuur/Lectuur geen enkel zinvol doel dient. Of, zoals ik 12 jaar geleden schreef:

"Ik begrijp vooral niet wat het belang is van een dergelijk onderscheid. Alsof we van God los zullen raken als we de notie Literatuur aan de wilgen hangen. Het maakt op mij de indruk van iemand die zegt: ik ben beter dan jij want jij houdt van patat en ik van *gratin dauphinois*. Wat een waanzin.

Schrijf voor je plezier, schrijf het beste dat je kunt, lever vakwerk af in jouw eigen favoriete genre. Lees voor je plezier en lees waar jij door verrijkt wordt."

(En nu we toch bezig zijn: lees ook nog even mijn [recensie](#) van het Boekenweekgeschenk van Griet op de Beek.)

BEROEPS

En voortbordurend op het vorige: wanneer is iemand een schrijver? Zo [twitterde](#) Ionica Smeets onlangs het volgende: Schrijver is inderdaad ook wat pompeus om over jezelf te zeggen (tenzij je Peter Buwalda ofzo bent).

Wanneer mag je (van wie?) jezelf schrijver noemen? Ook daarover staat een column van mij nog in z'n geheel [online](#).

"Een schrijver schrijft. Misschien observeer je als een schrijver: geluiden, beelden en geuren vertalend in woorden, verdriet belevend als verhaalidee, je woonplaats als locatie – zolang je niets opschrijft, ben je geen schrijver.

Heb ik mijzelf dan nu, ratelend op een toetsenbord, tot schrijver getransformeerd? Integendeel. Zodra het vanzelf gaat, deugt het niet, dat weet iedereen. Bloeddruppels op het voorhoofd, 99% transpiratie; geschaafd moet er worden, geschraapt, gezwoegd.

Gezwam! Schrijven begint niet met schrappen. Laat de Censor zijn bek houden. Eerst schrijven, of je leven er vanaf hangt. En dat doet het. Nooit voel je immers zo sterk, zo compleet, dat je leeft, als wanneer er precies op papier staat wat je wilde zeggen. Op dat moment ben je een schrijver.

Ben je dan niet pas amateur-af als je wordt uitgegeven door een grote-mensen-uitgeverij?

Is een violist pas musicus als er een cd van zijn spel is opgenomen? Is een acteur geen acteur als hij niet op dvd verkrijgbaar is? Is een schilder pas kunstenaar als zijn werk in een salontafelboek is afgedrukt? Dan was Van Gogh tijdens zijn leven dus geen schilder.

Leven van je pen. Leven dóór je pen, mét je pen, dat is wat je een schrijver maakt. Wie zonder schrijven niet kan leven, is een schrijver.

Blijf schrijven en creëren!

Hella Kuipers